

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Комплексна оцінка фінансового стану державного підприємства

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студента Ємець Василя Валерійовича

групи Ф-81а

Кваліфікаційна робота бакалавра містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело _____ Ємець В. В.

Керівник: к.е.н., доцент _____

Пігуль Н. Г.

Суми – 2022 рік

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи бакалавра на тему:

«Комплексна оцінка фінансового стану державного підприємства»

Ємець Василя Валерійовича

В сучасних умовах економічного розвитку країни важливу роль мають державні підприємства. Це пов'язано з тими функціями, що реалізують ДП, а саме: розвиток тих напрямів економіки, що мають значну роль в процесі забезпечення належного рівня національної безпеки держави; функціонування в низькорентабельних галузях економіки; забезпечення інтересів держави за стратегічними векторами виробництва; через них держава впливає на негативні фактори розвитку економіки. Тому важливим питанням є оцінка ФСДП. За результатами комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства надається характеристика, яка дозволяє виявити динаміку фінансових показників, порівняти їх з попередніми періодами, подібними показниками з конкуруючими суб'єктами господарювання. На основі комплексної оцінки фінансові менеджери мають можливість розробити напрями подальшого розвитку державних підприємств з метою підвищення ефективності їх діяльності. Тому питання проведення якісної комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства є актуальними на сьогоднішній день

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів КОФСДП та розробка основних напрямів його удосконалення.

Для досягнення поставлених цілей необхідно вирішити ряд завдань:

- дослідити сутність, види та методи проведення КОФСДП;
- надати загальну характеристику фінансово-господарській діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»;
- провести комплексну оцінку фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»;
- розробити основні шляхи вдосконалення ФС ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Об'єктом дослідження в роботі виступають сукупність економічних відносин, що виникають у процесі КОФСДП. Предметом дослідження – фінансовий стан ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Для написання даної кваліфікаційної роботи було використано такі методи дослідження як:

- монографічний (для розкриття теоретичних питань щодо комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства);
- порівняльний та коефіцієнтний (для розрахунку показників ФСДП);
- графічний (узагальнення, подання та викладення статистичних даних за допомогою геометричних знаків, фігур).

Інформаційною базою для написання даної роботи є: навчальні посібники, наукові статті, періодичні видання, підручники та фінансова звітність ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Ключові слова: фінансовий стан державного підприємства, комплексна оцінка державного підприємства, фінансовий аналіз, державне підприємство, фінансові ресурси.

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 43 сторінках, у тому числі список використаних джерел з 36 найменувань, який розміщено на 4 сторінках. Робота містить 15 таблиць, 11 рисунків, а також 4 додатки, які розміщені на 13 сторінках.

Рік захисту роботи – 2022 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.

_____ Лариса ГРИЦЕНКО

« » _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра

Студента групи Ф-81а Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Ємець Василя Валерійовича

Тема роботи: «Комплексна оцінка фінансового стану державного підприємства»

Затверджена наказом по СумДУ № 0430-VI від «10» червня 2022 р.

Термін здачі студентом завершеної роботи «19» червня 2022 року.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, статистичні дані з офіційних джерел, фінансова звітність ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення): дослідити сутність та значення комплексної оцінки державного підприємства; розглянути методологію комплексної оцінки державного підприємства; надати загальну характеристику фінансово-господарської діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», здійснити комплексний аналіз фінансового стану та розробити пропозиції щодо шляхів покращення фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Дата видачі завдання: «02» травня 2022 року

Керівник кваліфікаційної роботи: _____ Н. Г. Пігуль

Завдання прийнято до виконання «02» травня 2022 р. _____ В. В. Ємець

Перелік скорочень, умовних позначень, одиниць і термінів

ФС – фінансовий стан

ФСП – фінансовий стан підприємства

КОФСДП – комплексна оцінка фінансового стану державного підприємства

ФСДП – фінансовий стан державного підприємства

ДП – державне підприємство

ФР – фінансові ресурси

ЗМІСТ

Перелік скорочень, умовних позначень, одиниць і термінів	5
Вступ.....	7
1. Комплексна оцінка державного підприємства: її сутність та значення в сучасних умовах господарювання	9
2. Методологія комплексної оцінки державного підприємства.....	13
3. Загальна фінансово-господарська характеристика ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».....	18
4. Комплексний аналіз фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»	23
5. Основні напрямки вдосконалення фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»	33
Висновки	38
Список використаних джерел	40
Додаток А Фінансова звітність ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».....	44
Додаток Б Характеристика понять фінансового стану та комплексної оцінки.....	49
Додаток В Характеристика та формули розрахунку основних показників комплексної оцінки.....	52
Додаток Г Структура активів та пасивів.....	58
Додаток Д Аналіз ділової активності.....	59
Додаток Е Формули факторного аналізу прибутку та для розрахунку резервів його збільшення.....	62

ВСТУП

В сучасних умовах економічного розвитку країни важливу роль мають державні підприємства. Це пов'язано з тими функціями, що реалізують ДП, а саме: розвиток тих напрямів економіки, що мають значну роль в процесі забезпечення належного рівня національної безпеки держави; функціонування в низькорентабельних галузях економіки; забезпечення інтересів держави за стратегічними векторами виробництва; через них держава впливає на негативні фактори розвитку економіки. Тому важливим питанням є оцінка ФСДП. За результатами комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства надається характеристика, яка дозволяє виявити динаміку фінансових показників, порівняти їх з попередніми періодами, подібними показниками з конкуруючими суб'єктами господарювання. На основі комплексної оцінки фінансові менеджери мають можливість розробити напрями подальшого розвитку державних підприємств з метою підвищення ефективності їх діяльності. Тому питання проведення якісної комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства є актуальними на сьогоднішній день

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів КОФСДП та розробка основних напрямів його удосконалення.

Для досягнення поставлених цілей необхідно вирішити ряд завдань:

- дослідити сутність, види та методи проведення КОФСДП;
- надати загальну характеристику фінансово-господарській діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»;
- провести комплексну оцінку фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»;
- розробити основні шляхи вдосконалення ФС ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Об'єктом дослідження в роботі виступають сукупність економічних відносин, що виникають у процесі КОФСДП. Предметом дослідження – фінансовий стан ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

Для написання даної кваліфікаційної роботи було використано такі методи дослідження як:

- монографічний (для розкриття теоретичних питань щодо комплексної оцінки фінансового стану державного підприємства);
- порівняльний та коефіцієнтний (для розрахунку показників ФСДП);
- графічний (узагальнення, подання та викладення статистичних даних за допомогою геометричних знаків, фігур).

Інформаційною базою для написання даної роботи є: навчальні посібники, наукові статті, періодичні видання, підручники та фінансова звітність ДП «УКРМЕДПОСТАЧ».

1. Комплексна оцінка державного підприємства: її сутність та значення в сучасних умовах господарювання

У всіх країнах світу існує державний сектор економіки. Його існування вносить важливий вплив на економіку країни. У зв'язку з цим, створення системи управління державним сектором економіки є одним з основних завдань державної політики України.

Державний сектор економіки відіграє важливу роль в економіці країни. Суб'єкти господарювання державного сектора економіки мають велике значення, оскільки вони крім поповнення ВВП поповнюють бюджет та вносять не тільки економічні та й соціальні внески в розвиток країни.

Однією з основних умов успішного функціонування державних підприємства є наявність їх якісного ФС.

ФС державного підприємства є головною характеристикою фінансово економічної діяльності суб'єкта підприємництва у зовнішньому середовищі. Він дає можливість визначити конкурентоздатність державного підприємства, його економічний потенціал, дає можливість здійснити оцінку ступеню якості фінансових відношень.

Економічна сутність фінансового стану державного підприємства полягає у визначенні сукупності параметрів, що дають можливість виразити наявність, ефективність формування та використання фінансових ресурсів, а також існуючі прогностичні фінансові можливості. Фінансовий стан є тим індикатором, який має вплив на ефективність фінансово-господарської діяльності державного підприємства.

Слід зазначити, що на сьогодні не існує єдиного трактування сутності поняття «фінансовий стан» підприємства. За інформацією наведеною у таблиці Б.1 (Додаток Б), зазначимо, що кожен автор трактує дану дефініцію по-своєму, зокрема одні автори розглядають її як характеристику розміщення засобів підприємства та їх динаміки в процесі відтворення. Інші автори вважають, що

ФСП є комплексним поняттям та складовою частиною економічного потенціалу підприємства, що відображає його фінансові результати діяльності (Додаток Б, табл. Б.2) [24]

Отже, підсумовуючи всі наведені у Додатку А визначення, можна зробити висновок, що на нашу думку, під фінансовим станом державного підприємства слід розуміти комплексну характеристику його діяльності, що відображає ефективність та рівень забезпеченості використання фінансових ресурсів у процесі функціонування ДП і можливість ефективно здійснювати його фінансово-господарську діяльність у майбутньому.

Сутнісні характеристики ФСП наведено на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 – Сутнісна характеристика ФСП

Фінансовий стан підприємства значно залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності, всі ці види діяльності підприємства мають вагомий вплив на нього. Перш за все на фінансовий стан підприємства позитивно впливає безперебійний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Слід зазначити, що існує значна кількість факторів, які впливають на фінансовий стан. Взагалі їх прийнято класифікувати так: за місцем виникнення, часом впливу та структурою (рисунок 1.2).

Рисунок 1.2 – Фінансовий стан як система взаємопов’язаних елементів

Як ми бачимо з рисунку 1.2, виділяють такі основні фактори, а саме як внутрішні та зовнішні, які можуть негативно та позитивно впливати на фінансовий стан суб’єкта господарювання та змінювати ефективність його діяльності.

Фінансовий стан ДП доцільно систематично та детально оцінювати застосовуючи різні види і методи аналізу, а також систему як абсолютних так і відносних показників, що дозволяє: всебічно оцінити результати фінансової діяльності ДП та його фінансове становище як з точки зору статички так і динаміки; визначити проблемні питання у фінансово-господарській діяльності підприємства; та підвищити ефективність використання фінансових ресурсів [19].

У наш час, існує досить багато підходів до трактування такого поняття як комплексний аналіз ФСП. Науковці по різному називають дану категорію: «комплексний аналіз фінансового стану», «комплексна оцінка фінансового стану», «системний аналіз фінансового стану», тощо. При цьому сама суть даного терміну залишається майже незмінною. Трактування поняття «комплексний аналіз підприємства» наведені у працях багатьох вітчизняних

економістів, таких як Хотомлянський О.Л., Баканов М.І., Ізмайлова К.В., Тиженко Л.О та інших (Додаток Б, табл. Б.3) [2].

Проаналізувавши інформацію наведену у таблиці Б.3, ми прийшли до висновку, що дана категорія трактується як система показників, комплексна характеристика, фінансовий аналіз. На нашу думку, КОФСДП представляє собою аналіз який проводиться за допомогою окремих груп показників, що дають можливість всебічно відобразити стан державного підприємства, а також його економічний потенціал.

Основною метою КОФСДП є отримання інформації яка дає точну та об'єктивну картину ФСП, показує зміни у структурі активів та пасивів, у розрахунках з дебіторами та кредиторами, розробка та реалізація заходів, спрямованих на швидке відновлення платоспроможності, планування подальшого розвитку для покращення виробничого потенціалу.

КОФСДП забезпечує всією необхідною інформацією щодо діяльності підприємства (рис. 1.3).

Рисунок 1.3 – Необхідність фінансового аналізу державного підприємства

З метою досягнення визначеної цілі КОФСДП необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити ефективність майнової бази ДП;

- проаналізувати ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість ДП;
- оцінити ділову активність ДП;
- визначити рівень рентабельності діяльності ДП;
- оцінити рівень кризового стану ДП.

Отже, фінансовий стан державного підприємства в значній мірі залежить від кінцевих результатів його фінансово-господарської діяльності та є ключовою характеристикою діяльності суб'єкта господарювання державного сектору економіки. Лише за наявності умов стабільності фінансового стану виникає можливість здійснювати ефективну діяльність, бути конкурентноздатним та розвиватися динамічно. При цьому важливе місце займає КОФСДП, яка дозволяє визначити проблемні питання фінансово-господарської діяльності ДП та допомагає розробити основні напрямки її удосконалення.

2. Методологія комплексної оцінки державного підприємства

В сучасній економіці, як науці, існує велика кількість методів КОФСДП. Для досягнення найкращого результату, необхідно систематизувати та всебічно аналізувати фінансовий стан підприємства, використовуючи різні прийоми та методики. Завдяки такому підходу, з'являється можливість давати критичну оцінку фінансовій діяльності державного підприємства за аналізований період, знайти проблемні місця та способи ефективного їх вирішення. Нехтування таким аналізом, може призвести до нераціонального використання ресурсів, тим самим спричинивши стрімке погіршення становища державного підприємства [21].

Ефективність прийняття управлінських рішень буде залежати від здійснення КОФСДП, яка в свою чергу залежить від методики аналізу. Даний вибір обумовлюється сукупністю факторів: галузева приналежність суб'єкта

господарювання, його напрямки розвитку, цілі, завдання, економічний потенціал та місце в економічному середовищі, тощо.

Слід зазначити, що методологічна база КОФСДП повинна бути такою, яка дозволить в найкоротші терміни провести оцінку фінансового стану, виявити проблеми та обґрунтувати висновки щодо покращення фінансового стану державного підприємства.

На сьогоднішній день у наукових дослідженнях виокремлюють групи методів оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання, що наведені на рисунку 2.1.

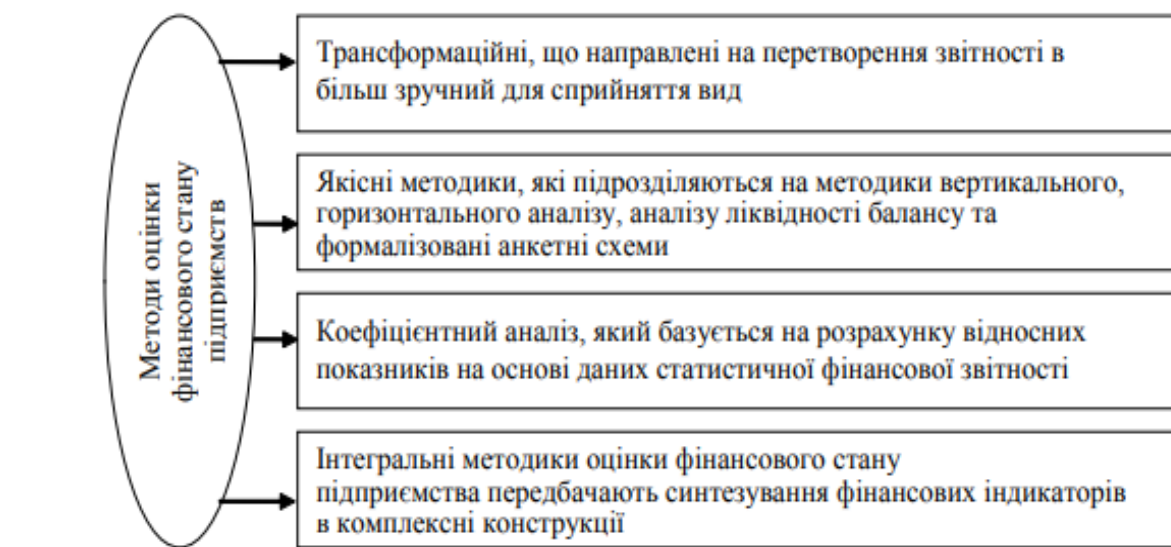

Рисунок 2.1 – Методи оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання

Характеристика основних методів оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання наведена в додатку В (таблиця В.1).

Слід зазначити, що найбільш розповсюдженим у вітчизняній практиці є метод коефіцієнтного аналізу. Він базується на розрахунку системи індикаторів, які дають можливість демонструвати різні аспекти в процесі функціонування державного підприємства та здійснюють врахування як внутрішніх так і зовнішніх чинників впливу на фінансовий стан суб'єкта господарювання. При аналізі фінансового стану державного підприємства даним методом беруть до

уваги як всю діяльність державного підприємства, так і його частину, враховуючи склад коефіцієнтів.

Як правило, даний метод базується на основі аналізу показників балансу (рисунок 2.2). Кожний із них має свої особливості та алгоритм розрахунку. Застосування того чи іншого виду аналізу залежить від поставлених завдань.

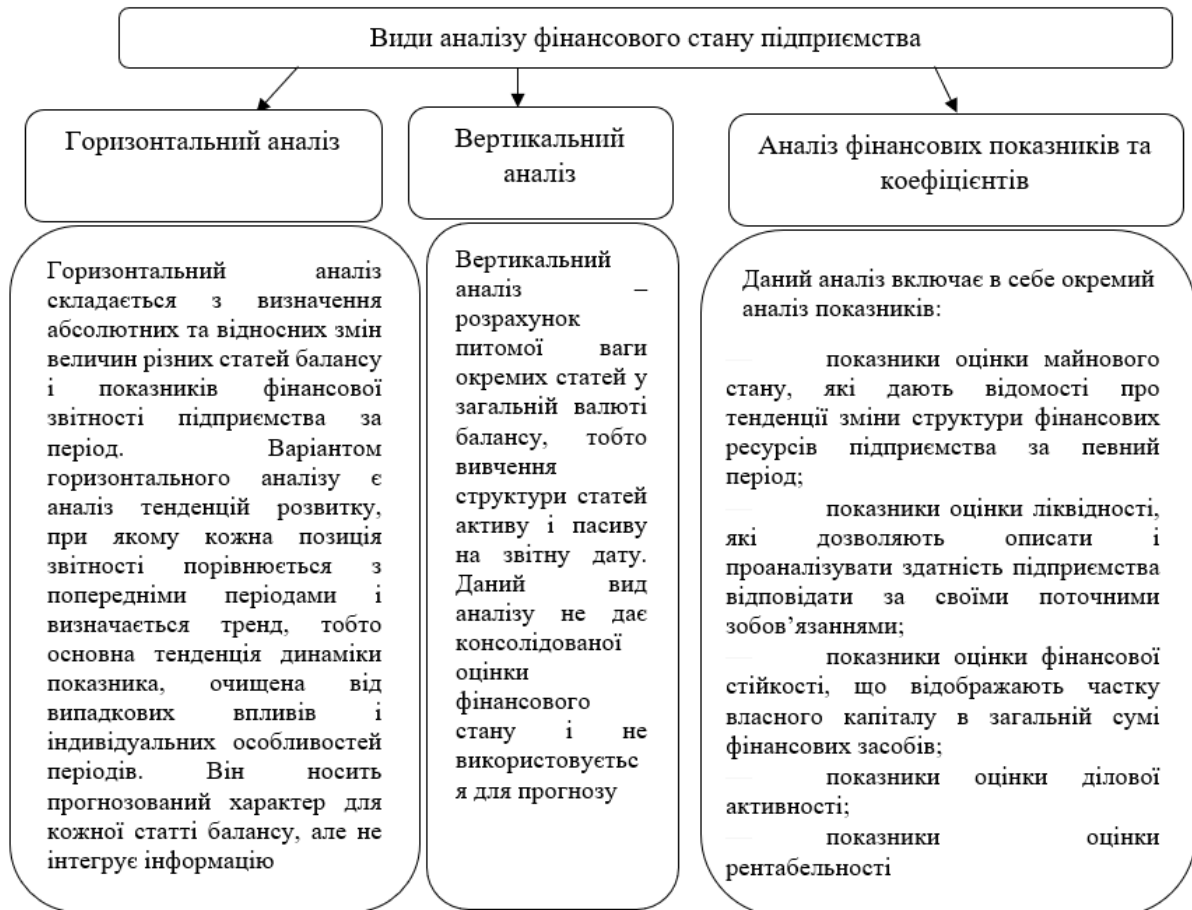

Рисунок 2.2 – Види аналізу показників балансу

На сьогоднішній день фінансова практика виокремлює три основних види фінансового аналізу, а саме:

- вертикальний аналіз – за допомогою відносних показників здійснюють характеристику структури як активів так і пасивів суб'єкта господарювання;
- горизонтальний аналіз – представляє собою оцінку показників звітності за визначені періоди з ціллю дослідження тенденцій розвитку державного підприємства, а також окремих показників його господарської діяльності;

– аналіз на основі коефіцієнтів – базується на розрахунку різних груп коефіцієнтів, після чого відбувається порівняння визначених даних звітного періоду із їх попередніми (плановими) або нормативними значеннями. Також можливо провести порівняльну характеристику з конкурентними підприємствами, для більш точної оцінки конкурентоспроможності на ринку [21].

Основні групи показників, розрахунок яких відбувається під час фінансового аналізу державного підприємства наведені на рисунку 2.3.

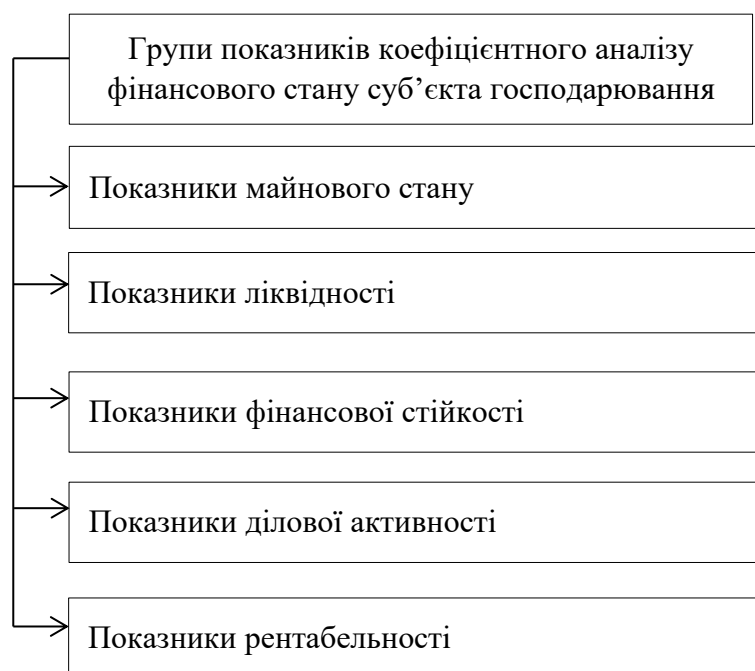

Рисунок 2.3 – Групи показників коефіцієнтного аналізу державного підприємства

Методика розрахунку основних показників при аналізі фінансових показників наведено в додатку В (табл. В.2-В.6). Для здійснення КОФСДП використовують такі групи показників, які б у своїй сукупності як найкраще дають характеристику фінансового стану підприємства за певним напрямком аналізу.

В процесі здійснення КОФСДП важливим етапом є розрахунок інтегральних показників, наведених в таблиці В.6. Моделі наведені в таблиці В.6

(додаток В) відображають стан підприємства щодо рівня їх кризового стану. За допомогою розрахунку інтегральних показників можливо визначити ступінь загрози банкрутства суб'єкта господарювання. До найбільш розповсюджених моделей відносять моделі Бівера, Таффлера-Тішоу, Ліса та інші. Порівняльна характеристика найбільш розповсюджених моделей щодо настання банкрутства суб'єкта господарювання наведені у таблиці В.7.

Слід зазначити, що інформаційним підґрунтям для оцінки фінансового стану державного підприємства є, як правило, фінансова звітність, яка представляє собою комплекс показників, які відбивають інформацію щодо фінансового стану суб'єкта господарювання на звітну дату, враховуючи фінансові результати його функціонування за звітний період.

Основні методичні підходи щодо складу, змісту, вимог фінансової звітності на вітчизняних підприємствах базуються на Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку. Згідно зі стандартами, складовими фінансової звітності є баланс, звіти про фінансові результати, рух грошових коштів, власний капітал, а також примітки (рис. 2.4) [29].

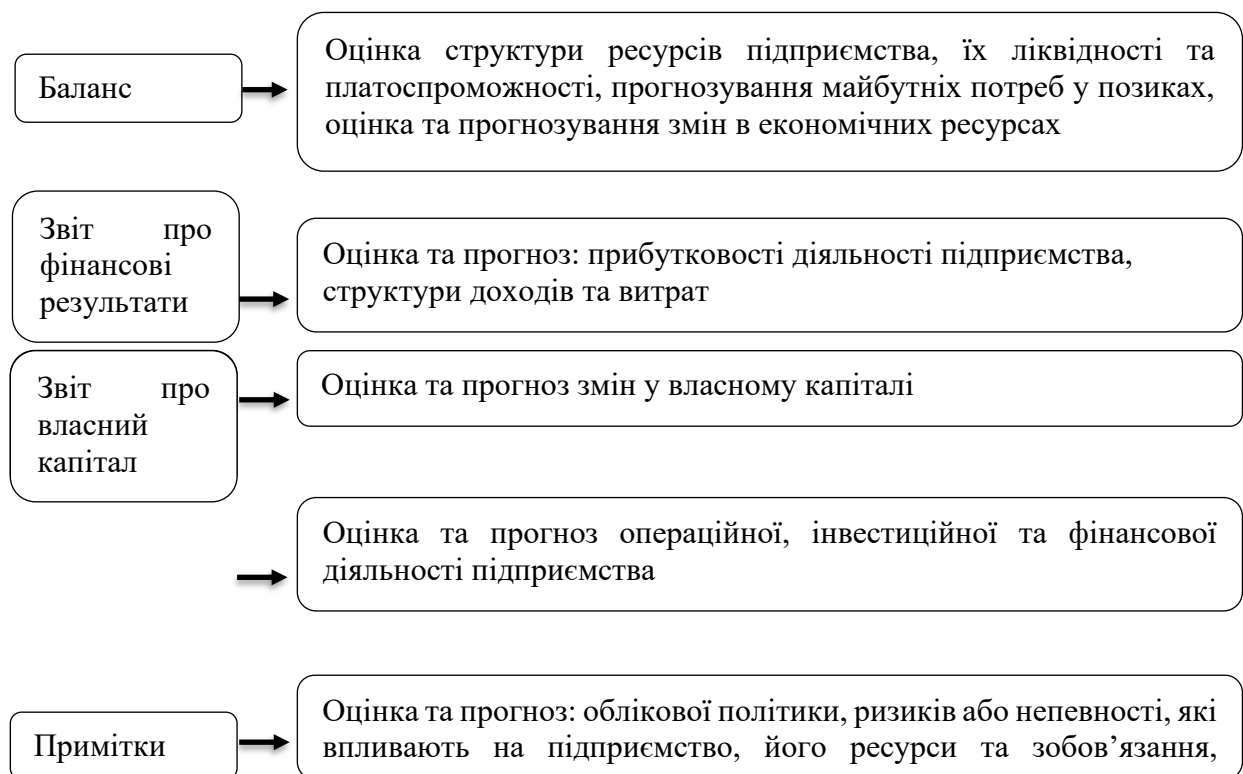

Рисунок 2.4 – Призначення основних складових фінансової звітності

Основними вимогами до фінансової звітності є: відкритість, достовірність та повнота.

Отже підсумовуючи усе вище зазначене, необхідно відмітити, що ефективність та адекватність кінцевих результатів КОФСДП в значній мірі залежить від обраного методу аналізу. Вибір того чи іншого виду, прийому чи моделі оцінки фінансового стану державного підприємства залежить від обраної стратегії розвитку. При здійсненні оцінки фінансового стану ДП велику увагу слід приділити формуванню алгоритму щодо застосування комплексу методичних підходів, оскільки це вплине на об'єктивність оцінки фінансового стану підприємства та можливість розробки ефективних фінансових рішень щодо покращення фінансового стану суб'єкта господарювання.

3. Загальні фінансово-господарська характеристика ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Державне підприємство (далі ДП) «УКРМЕДПОСТАЧ» бере початок своєї діяльності з 1990-го року, і є правонаступником Республіканського підприємства з постачання медичних установ. Дане підприємство засноване на власності держави та належить до Міністерства охорони здоров'я (далі - МОЗ)

Основою діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» є впровадження господарсько-комерційної діяльності задля досягнення соціальних та економічних результатів, та отримання прибутку за рахунок надання послуг із забезпечення закладів охорони здоров'я (ЗОЗ). До основних предметів діяльності підприємства відносять:

- забезпечення ЗОЗ матеріальними ресурсами, лікарськими засобами, медичною технікою та інвентарем необхідним для повного та безперервного функціонування закладів;
- надання логістичних послуг, з перевозок лікарської продукції;

- виготовлення та надання послуг з реалізації науково-технічної продукції;
- зберігання та оптова торгівля медичними препаратами;
- залучення іноземних інвестицій на територію України тощо [8].

На ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» працює висококваліфікований персонал, який сумлінно виконує покладені на нього функції та проводить ряд заходів задля повноцінного та якісного функціонування:

- контроль якості ліків;
- прийом товару відповідно до медико-технічних вимог;
- надання необхідних умов для зберігання ліків та медичних засобів;
- централізована доставка лікарських приладів, продукції, тощо.

Дане підприємство є досить масштабним та вносить свій вклад як у соціальне так і економічне життя країни. З метою надання більш детальної характеристики щодо фінансово-господарської діяльності підприємства, доцільно проаналізувати основні фінансово-економічні показники діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», які подано в таблиці 3.1 [31].

Таблиця 3.1 – Фінансово-економічні показники діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018-2020 рр.

Показники	Рік			Відхилення (+,-) 2020 р. / 2018 р.	
	2018	2019	2020	тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації товарів, тис. грн.	30070,00	38286,00	39760,00	9690,00	32,22
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн.	21377,00	27811,00	31203,00	9826,00	45,97
Валовий прибуток, тис. грн.	8693,00	10475,00	8557,00	-136,00	-1,56
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	274,00	232,00	228,00	-46,00	-16,79
Необоротні активи	2550,00	2220,00	2655,00	105,00	4,12
Оборотні активи	5548755,00	232558,00	9354,00	-5539401,0	-99,83
Власний капітал	7026,00	6918,00	6964,00	-62,00	-0,88
Позиковий капітал	5541729,00	225640,00	2390,00	-5539339,0	-99,96

За період 2018-2020 рр., спостерігаємо, що певні показники діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» мають тенденцію до збільшення, а інші навпаки до

зменшення. По-перше, відбулося збільшення чистого доходу від реалізації продукції на 32,22%, що є, в певній мірі, наслідком впливу карантинних заходів у зв'язку з COVID-19, адже діяльність даного підприємства значно пов'язана з діяльністю МОЗ.

Також, дані таблиці свідчать, що собівартість продукції також збільшилася, а саме на 45,97%, що негативно впливає на суму отриманого прибутку. Щодо чистого прибутку, то за аналізований період його розмір поступово зменшується, і у 2020 році він знизився на 16,79% в порівнянні з 2018 роком та дорівнював 228 тис. грн. Це є негативною тенденцією, оскільки зменшуються можливості розширення діяльності підприємства за рахунок власних фінансових ресурсів.

Що стосується активів, то протягом 2018-2020 рр. їх розміри зазнали змін. Так обсяг необоротних активів збільшився на 105 тис грн. або на 4,12%, що є позитивною тенденцією, оскільки це є свідченням оновлення майновою бази, зокрема основних засобів. Оборотні активи значно зменшилися, а саме на 541951 тис. грн. і у 2020 році дорівнювали 9354 тис. грн.

Власний та позиковий капітали зменшилися за період аналізу. Зниження розміру власного капіталу на 0,88% відбулося за рахунок скорочення обсягу нерозподіленого прибутку. Що стосується позикового капіталу, то зменшення його обсягу на 99,96% відбулося в основному за рахунок зменшення суми довгострокових зобов'язань і забезпечень, а також поточної кредиторської заборгованості.

З метою проведення більш повної характеристики фінансово-господарської діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» доцільно провести аналіз активів і пасивів підприємства, що відображають майно, яке є у наявності суб'єкта господарювання, а також джерела їх фінансування.

Для проведення оцінки динаміки наявного складу та структури активів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» використаємо дані, що наведені в таблиці 3.2.

За даними таблиці 3.2 можна зробити висновок, що валюта балансу підприємства має тенденцію до зменшення за аналізований період і у 2020 році

дорівнювала 12009 тис. грн., що на 539296 тис. грн. менше ніж у 2018 р. Значну частину активів складають оборотні активи, так у 2018 році їх значення дорівнювало 548755 тис. грн., що становить 99,5% від валюти балансу. В той час необоротні активи складають близько 0,5%.

Таблиця 3.2 – Динаміка структури активів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018-2020 рр.

Показники	Рік						Відхилення (+,-) 2020/2018 р.р.	
	2018		2019		2020		тис. грн.	%
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%		
Нематеріальні активи	35,00	0,01	34,00	0,01	35,00	0,29	0,00	0,00
Основні засоби	2515,00	0,46	2186,00	0,93	2620,00	21,82	105,00	4,17
Запаси	178,00	0,03	232,00	0,10	354,00	2,95	176,00	98,88
Виробничі запаси	86,00	0,02	140,00	0,06	262,00	2,18	176,00	204,65
Товари	98,00	0,02	92,00	0,04	92,00	0,77	-6,00	-6,12
Дебіторська заборгованість	539440	97,85	225926,0	96,23	634,00	5,28	-538806,0	-99,88
Гроші та їх еквіваленти	8715,00	1,58	6347,00	2,70	7987,00	66,51	-728,00	-8,35
Витрати майбутніх періодів	13,00	0,00	17,00	0,01	14,00	0,12	1,00	7,69
Інші оборотні активи	409,00	0,07	36,00	0,02	365,00	3,04	-44,00	-10,76
Разом	551305	100,0	234778,00	100,0	12009,0	100,0	-539296,00	-

Але за період з 2018 по 2020 роки спостерігається нарощення суми необоротних активів до 2655 тис. грн. або на 22,1% від загальної суми активу та тенденцію до зниження за оборотними до 77,9%.

Для подальшого аналізу балансу потрібно також проаналізувати динаміку структури пасивів (табл. 3.3).

З даних таблиці 3.3 бачимо, що найбільших змін зазнали саме довгострокові кредити банків. Так у 2018 році їх сума склала 539140 тис. грн., а у 2020 році їх взагалі не було. Відносно власного капіталу підприємства, то у

2019 році помітне незначне зменшення його розміру, а вже у 2020 році збільшення на 46 тис. грн. у порівнянні з 2019 роком.

Таблиця 3.3 – Динаміка структури пасивів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018-2020 рр.

Показник	Роки						Відхилення (+,-) 2020 р./ 2018 р.	
	2018		2019		2020		тис. грн.	%
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%		
Зареєстрований капітал	1512,00	0,27	1512,00	0,64	1512,0	12,59	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	5514,00	1,00	5406,00	2,30	5452,0	45,40	-62,00	-1,12
Довгострокові кредити банків	539140,00	97,79	224587,00	95,66	0,00	0,00	-539140,0	-100,00
Поточна кредиторська заборгованість	4504,00	0,82	2358,00	1,00	4077,0	33,95	-427,00	-9,48
Поточні забезпечення	626,00	0,11	894,00	0,38	959,00	7,99	333,00	53,19
Інші поточні зобов'язання	9,00	0,00 2	21,00	0,01	9,00	0,07	0,00	0,00
Разом	551305,0	100	234778,0	100	12009	100	-539296	x

Попри це все, бачимо, що все ж найбільше значення власного капіталу було у 2018 році в сумі – 7026 тис. грн. За аналізований період власний капітал було зменшено на 62 тис. грн.

Слід зазначити, що у структурі власного капіталу ми маємо сталу суму зареєстрованого капіталу в сумі – 1512 тис. грн. Основну ж частину складає нерозподілений прибуток, у 2020 році він становить – 45,4% від валюти балансу. Довгострокові зобов'язання у повній мірі склалися із довгострокових кредитів банків, але вже під кінець 2020 року на балансі їх зовсім не залишилося.

Отже проаналізувавши абсолютні показники фінансово-господарської діяльності можна зробити висновок, що підприємство є прибутковим та розширює свою діяльність.

4. Комплексний аналіз фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

З метою прийняття правильних та зважених фінансових рішень, фінансові спеціалісти підприємства повинні правильно та повноцінно проводити комплексну оцінку фінансового стану державного підприємства. Тож для того, щоб провести КОФСП проведемо аналіз основних груп показників.

Почнемо з аналізу майнового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» додаток Д (табл. Д.1).

Нові, введені в експлуатацію основні фонди, відносно вже існуючих на підприємстві, дозволяють розрахувати нам коефіцієнт їх оновлення. Результати розрахунків свідчать, що найбільшого значення даний показник мав у 2018 році – 0,44 і на підприємстві спостерігається тенденція до його зменшення з кожним роком, і у 2020 році він зменшився до 0,36, хоча все ж перебуває у нормативному значенні.

Підраховуючи коефіцієнт вибуття основних засобів бачимо, що у 2020 році близько 6% основних засобів були виведені з експлуатації за рахунок старіння та повного зносу.

Коефіцієнт приросту основних засобів характеризується збільшенням їх вартості і з урахуванням вибуття. Фактично він є позитивним, адже має додатне значення і збільшується протягом періоду, що аналізується.

Коефіцієнт зносу та придатності прийнято розраховувати разом, адже їх окремий розрахунок є не досить актуальним через їх пряму залежність. Як ми бачимо з розрахунків, то показник зносу більше ніж нормативне його значення і в той час збільшується з кожним роком, а показник придатності, навпаки – зменшується. Виходячи з цього можна сказати, що стан основних засобів з 2018 року погіршується.

Наступним немало важливим етапом є оцінка ліквідності підприємства, адже це є одним із важливих індикаторів фінансово достатнього підприємства. Аналіз даного показника є досить необхідним, адже залежно від ступеня

ліквідності, здатності перетворення як активів так і пасивів у гроші, характеризується фінансовий стан підприємства, він визначає його можливість швидко покрити свої короткострокові зобов'язання. Для більш детального аналізу ліквідності здійснимо аналіз ліквідності балансу і саме для цього активи та пасиви було поділено на групи (рис. 4.1) [16].

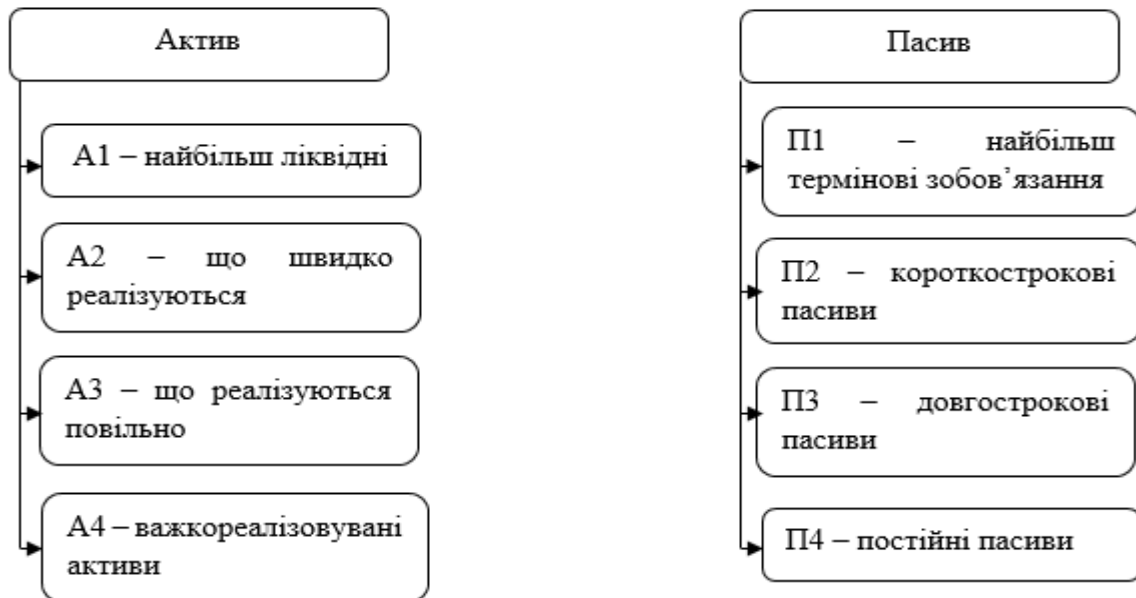

Рисунок 4.1 – Класифікація активів за ознакою ліквідності та пасивів за ознакою терміновості

Склад і структура активів підприємства за ознакою ліквідності наведено в Додатку Г (табл. Г.1). Для більш наглядного розуміння розглянемо структуру активів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018-2020 рр. за ознакою ліквідності (рис. 4.2).

Аналізуючи дані рисунку 4.2, зазначимо, що у 2018-2019 роках основну частину активів склали А2 (активи, що швидко реалізуються) в сумі: 539440 тис. грн. та 225926 тис. грн. відповідно, це близько 96-98% у структурі загальних активів. За аналізований термін, прослідковуємо різке збільшення найбільш ліквідних активів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ». У 2020 році їх частка в структурі займала 66,59% в порівнянні з 2019 роком це більше на 63,89%, в першу чергу

це пов'язано зі зменшенням А2 з 225926 тис. грн. у 2019 році, до 634 тис. грн у 2020 році.

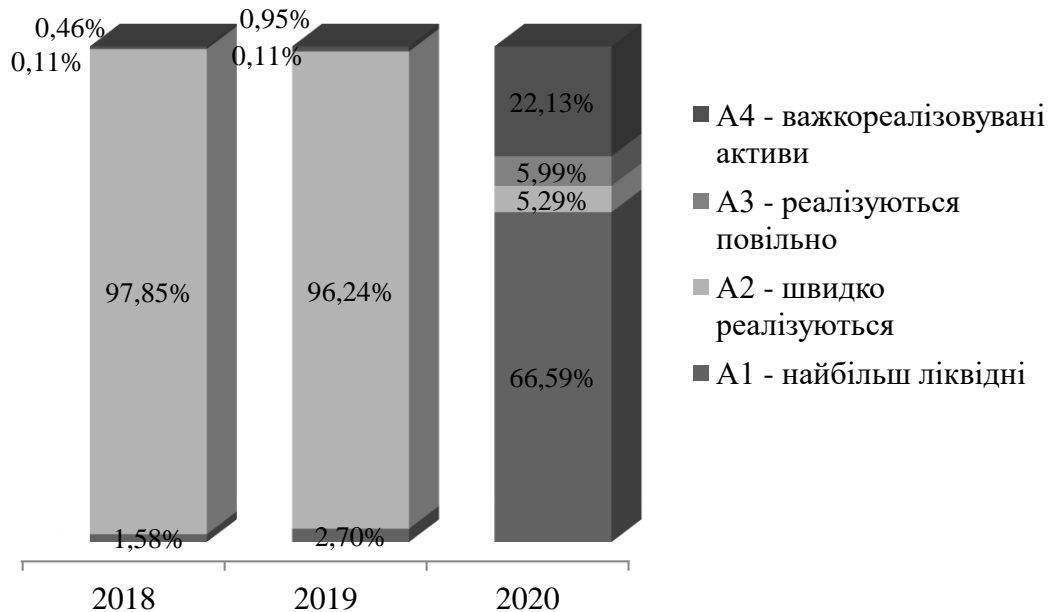

Рисунок 4.2 – Структура активів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018 – 2020 роки за ознакою ліквідності

Якщо спиратися на дійсні суми, то у 2019 році показник А1 становив 6347 тис. грн., а в 2020 році – 7987 тис. грн., саме зміни у показникові швидколіквідних активів, основу яких складає дебіторська заборгованість, призвели до такої зміни.

На кінець аналізованого періоду за активами А3-А4 було збільшення їх питомої ваги. Бачимо, що загальне збільшення активів, що реалізуються повільно становить 5,99%, в той час як важкореалізовані активи зі значення 0,11% у 2018 році зростають до 22,13% у 2020 році.

Структура пасиву за ознакою терміновості оплати наведено на рисунку 4.3. Більш детально структуру пасиву висвітлено в додатку Г (табл. Г.2).

Слід зазначити, що структура пасиву за розподілом, щодо терміновості оплати у 2020 році та у 2018-2019 роках значно відрізняються. По-перше, у структурному складі 2020 року взагалі відсутні пасиви П3 (довгострокові пасиви). Коли саме цей вид пасивів складав значну частину у 2018 році – 97,79%,

2019 році – 95,66%. По-друге, у 2018-2019 роках П1 та П4 (найбільш термінові та постійні пасиви) мали не значну питому вагу, а вже у 2020 році вони становлять 57,25% та 34,8% відповідно.

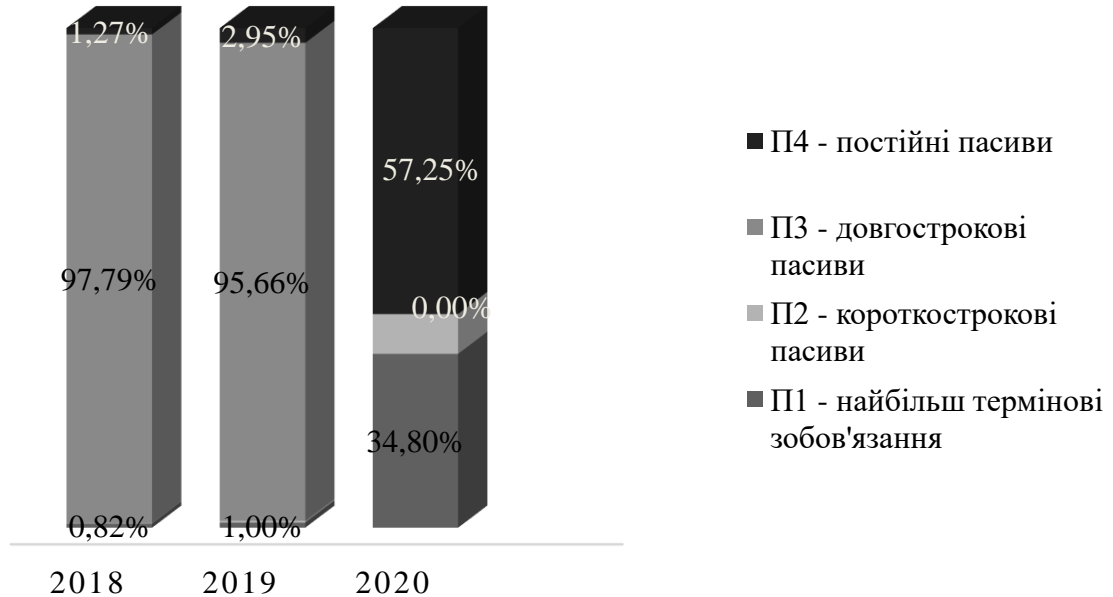

Рисунок 4.3 – Структура зобов'язань ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за терміновістю оплати

Щодо короткострокових пасивів, то також його вагомість у структурі за аналізований період була збільшена до 7,96% з 0,12%.

Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні згрупованих статей активу за згрупованими статтями пасиву. Для визначення ліквідності балансу активи та пасиви зіставляють між собою (табл. 4.1).

Для визначення ліквідності балансу підприємства необхідно зіставити розрахунки за групами активів і зобов'язань. Баланс буде вважатися ліквідним за умов виконання таких співвідношень:

$$\begin{array}{ll} A1 > P1 & A3 > P3 \\ A2 > P2 & A4 < P4 \end{array}$$

Таблиця 4.1 – Аналіз ліквідності балансу ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Групи активів	Рік			Групи зобов'язань	Рік		
	2018	2019	2020		2018	2019	2020
Високоліквідні	8715	6347	7987	Найбільш термінові	4504	2358	4233
Швидко ліквідні	539440	225926	634	Короткострокові	635	915	968
Повільно ліквідні	587	268	719	Довгострокові	539140	224587	0
Важко ліквідні	2550	2220	2655	Постійні	7026	6918	6964
Баланс	551305	234778	12009	Баланс	234778	234778	12009

Порівнюючи показники ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» спостерігаємо, що відношення мають наступний вигляд:

2018	2019	2020
8715>4504	6347>2358	7987>4233
539440>635	225926>915	634<968
587<539140	268<224587	719>0
2550<7026	2220<6918	2655<6964

Підсумовуючи можемо сказати, що баланс ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» МОЗ України на є абсолютно ліквідним. У 2018 році та 2019 роках прослідковується відхилення А3 та П3, в 2020 році не співпадає відношення А2 та П2.

Відносні показники ліквідності підприємства ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» представлені в таблиці Д.2, додаток Д.

Коефіцієнт покриття характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільш легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку ліквідності оборотних коштів.

Оскільки поточні зобов'язання підприємства погашаються в основному за рахунок поточних активів, для забезпечення нормального рівня ліквідності необхідно, щоб вартість поточних активів перевищувала суму поточних зобов'язань (ця вимога також впливає з «модифікованого золотого фінансового правила»). Нормативним значенням даного коефіцієнта вважається 1,5, але не

менша 1. За нашими розрахунками його значення дорівнювало у 2018 році – 1,51, у 2019 році – 1,54, у 2020 році – 1,83. Тобто значення є вищим за норму, що свідчить про здатність підприємства перекрити зобов'язання за рахунок ліквідних активів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується для того, щоб розуміти яку частину існуючих зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних коштів. Теоретично його значення має перевищувати 0,6-0,8, але дані таблиці Д.2 свідчать, що у нас він є значно вищим, проте у 2020 році він зменшується і дорівнює 1,71.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності існує для того, щоб можна було визначити частку короткострокових зобов'язань, які підприємство може погасити, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості. Нормативне значення цього показника – 0,2, як ми бачимо у нас він значно перевищує норматив, але високе значення також є негативним, адже це свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів.

Як ми бачимо з таблиці Д.2 показники чистого оборотного капіталу зменшуються з кожним роком. Обсяг чистого оборотного капіталу ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», у 2020 році зменшився на 539307 тис. грн. порівняно з 2018 роком, що свідчить про те, що погашення дебіторської заборгованості покупцями збільшує грошовий потік і зменшує оборотні активи, відтак відповідно зменшується ЧОК, що є негативною тенденцією.

Отже, аналізуючи дані коефіцієнти, можна зазначити, що у 2020 році всі вони знаходяться в нормативних значеннях, але основною причиною їх зменшення стало саме зменшення дебіторської заборгованості (окрім коефіцієнту абсолютної ліквідності), тим самим вплинувши на їх результат [21].

Немало важливим питанням комплексної оцінки є аналіз фінансової стійкості підприємства.

Даний аналіз розпочнемо з розрахунку власного оборотного капіталу (ВОК) підприємства додаток Д (табл. Д.3).

Суму ВОК було розраховано за двома способами. Так, сума ВОК у 2018 році становить 543616 тис. грн., що складає 99% від загальної суми оборотних коштів. У 2019 році ВОК дорівнював 229285 тис. грн., а у 2020 році розмір ВОК значно зменшився, а саме на 539307 тис. грн. і становив 4309 тис. грн., це близько 46% у загальній сумі оборотних активів. Тож як ми бачимо з результатів аналізу таблиці, за аналізований період сума ВОК зменшується тим самим зменшуючи кількість власних коштів які залишаються на підприємстві після виключення зобов'язань фірми. Основною причиною таких змін було саме зменшення дебіторської заборгованості у 2020 році

Відносні показники фінансової стійкості підприємства мають значення, що наведені в додатку Д таблиці Д.4.

Одним з найважливіших показників у даній групі є коефіцієнт фінансової автономії, що показує здатність суб'єкта господарювання профінансувати діяльність за рахунок власних фінансових ресурсів. У даного підприємства даний показник стабільно збільшується і в 2020 році ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» здатне профінансувати активи за рахунок 58 % власних фінансових ресурсів.

Показник фінансової залежності є індикатором фінансової стійкості, показує можливість підприємства проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі і є оберненим до показника фінансової автономії. Нормативне значення показника повинно знаходитися в межах 0,5. У 2020 даний показник стабілізувався та дещо відповідав нормативу. У 2018-2019 рр. його значення значно перевищувало норматив, що свідчило про залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Щодо концентрації позикового капіталу, то за аналізований період даний показник зменшується з 0,99 у 2018 році до 0,42 у 2020 році, досягаючи нормативних значень, що є позитивною тенденцією.

Значення коефіцієнту маневреності власного капіталу майже не змінюється за аналізований період і дорівнює 0,62 у 2020 році, отже підприємство вільно може розпоряджатися власними коштами, бо ж всі вони в обороті. Показник забезпеченості оборотних активів власними оборотними

коштами у 2020 році зростає до 0,46 порівняно з 2018 роком – 0,01, свідчить про здатність підприємства самостійно фінансувати свою поточну діяльність.

Для того щоб дізнатися наскільки ефективно підприємство використовує свої фінансові та виробничі ресурси, ми розрахували показники ділової активності Додаток Д (табл. Д.5) [30].

За даними таблиці Д.5 коефіцієнт оборотності активів має тенденцію до збільшення за аналізований період, який показує наскільки ефективно використовуються наявні ресурси на підприємстві, хоч це і мало, але з 2018 року він склав 0,04, а у 2020 році – 0,32. Щодо коефіцієнту оборотності власного капіталу, то бачимо, що порівняно з 2018 роком – 0,04, у 2019 та 2020 роках він склав 0,03, що свідчить про зменшення його використання, хоч і не значне.

Коефіцієнт оборотності кредиторської та дебіторської заборгованостей також за період збільшились, а термін навпаки зменшився. Причиною такої динаміки є зміни розмірів дебіторської та кредиторської заборгованостей. Негативна тенденція спостерігається за коефіцієнтами власного капіталу, матеріальних запасів та основних засобів, що негативно впливає на ефективність функціонування підприємства.

Далі розрахуємо показники рентабельності підприємства додаток Д (табл. Д.6).

Рентабельність активів – характеризує, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для отримання прибутку. Найбільше значення показника ефективності використання активів зафіксовано у 2020, а саме 0,18, що на 0,14 більше ніж у 2018 році.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу вказує на ефективність використання саме власних коштів підприємства. В динаміці значення цього коефіцієнта має незначну тенденцію до зменшення. Так у 2020 році він дорівнював 0,0327, що на 0,0063 менше ніж у 2018 р.

Найбільші значення за аналізований період спостерігаються за коефіцієнтом рентабельності продажів у 2018 році – 0,2891, а починаючи з 2019 року і по 2020 він знижується до 0,2152, що свідчить про зниження ефективності

реалізації продукції. Це спричинено ефективністю виробничої діяльності, а також ефективністю політики ціноутворення.

З метою проведення комплексної оцінки фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» нами були розраховані інтегральні показники за окремими методиками, які надають узагальнюючу кількісну оцінку фінансовому стану суб'єкта господарювання. Для здійснення діагностики кризового становища ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» були розраховані показники, що пропонуються як вітчизняними так і іноземними економістами, які якнайкраще допоможуть зрозуміти нинішнє становище підприємства (табл. 4.8, таблиця В.6) [23].

Таблиця 4.8 – Розрахунок інтегральних показників фінансового стану підприємства

Інтегральні показники				
Показники	Норма	Рік		
		2018	2019	2020
Двухфакторна модель оцінювання	<0	-115,026	-76,659	-2,349
Модель Терещенка	>2	17,417	23,343	12,564
Модель Таффлера і Тішоу	>0,3	0,163	0,189	0,891

Один із показників, який може швидко дати відповідь на запитання щодо фінансового стану підприємства є саме двухфакторна модель оцінювання. Розраховується досить швидко та легко, нормативне значення для даного показника повинно бути меншим ніж 0. Як ми бачимо з даних таблиці, усі вони є від'ємними, що означає, що підприємство не знаходиться у кризовому стані і банкрутство йому ймовірно не загрожує. При цьому, слід зазначити, що порівняно з 2018 роком (-1150,26), у 2020 році він склав -2,349, і це показує на те, що керівництву підприємства необхідно постійно здійснювати моніторинг за фінансовим станом суб'єкта господарювання.

Аналізуючи дане підприємство за моделлю вітчизняного економіста В. Терещенка, бачимо, що даний показник перебуває у нормативному значенні, а саме у 2020 році він склав 12,564, що свідчить про те, що банкрутство підприємству взагалі не загрожує.

Ще один досить важлива модель – це модель іноземних економістів Таффлера та Тішоу. Бачимо, що граничне значення показника – 0,3, і у 2020 році цей показник склав 0,891, отже фінансова криза ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» є мінімальною.

Таким чином, виходячи з результатів комплексного аналізу ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», можна зазначити, що майно підприємства знаходиться у задовільному стані, підприємство є прибутковим, при цьому спостерігалися окремі проблемні питання з ліквідністю, фінансовою стійкістю. Показники ділової активності свідчать про недостатньо ефективне використання наявних ресурсів підприємства. Підприємство є відносно ліквідним, ділова активність є допустимою, окрім терміну погашення дебіторської заборгованості, яка з кожним роком досить сильно зменшується. На нашу думку це пов'язано перед усім з тим, що у 2020 році був спалах COVID-19, який у свою чергу спричинив зростання надходжень до ЗОЗ, тим самим зменшивши певні показники. З розрахунків інтегральних показників, можемо впевнено сказати, що кризовий стан, даному підприємству, не загрожує.

5. Основні напрямки вдосконалення фінансового стану підприємства

На сьогоднішній день стан галузі пов'язаної з медициною покращився за останні 2-3 роки. Передовсім це пов'язано зі спалахом вірусної хвороби COVID-19 та іншими її мутаціями. Протягом 2-3 останніх років були значні відрахування з бюджету країни на розвиток та вдосконалення медичних закладів. Так як ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» пов'язане зі МОЗ України, то воно також зазнало значних змін, які були розглянуті в попередніх розділах.

Ключовим внутрішнім джерелом, за рахунок якого відбувається фінансування діяльності державного підприємства є прибуток. Сума отриманого прибутку залежить від двох основних факторів: обсягу продажів, рівня цін та

рівня собівартості продукції. Низька якість прибутку характеризується зростанням обсягів реалізації за рахунок росту цін на продукцію без збільшення фізичного обсягу продажів і зниження витрат на гривню продукції. Тому управління даними факторами може значно підвищити розмір позитивного фінансового результату.

Збільшити суму прибутку можливо у разі, якщо продукція суб'єкта господарювання є більш якісною та конкурентоспроможною, розширення ринків збуту, ефективніше буде здійснюватися управління активами ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» та розробляти стратегію діяльності державного підприємства тощо.

З метою виявлення внутрішніх резервів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» для збільшення операційного прибутку варто здійснити факторний аналіз формування валового прибутку [6].

Дана методика передбачає виявлення впливу окремих факторів на зміну прибутку (додаток Е).

Здійснимо розрахунки за даними формулами.

1) зміна валового прибутку складає 1277 тис. грн;

Можливість щодо збільшення прибутку за рахунок даного фактору є достатньо обмеженою, оскільки він пов'язаний зі зміною попиту на продукцію суб'єкта господарювання;

2) зміна структури реалізованої продукції складає -1207 тис. грн.

Негативний вплив вищезазначеного факторів свідчить про наявність низькорентабельної продукції в асортименті і це свідчить про необхідність проведення оптимізації асортименту продукції на майбутні періоди;

3) зміна рівня витрат на 1 грн. реалізації продукції складає -1988 тис. грн.

Останній фактор потребує розрахунку резерву скорочення витрат державного підприємства, оскільки дане значення має відхилення.

На основі маркетингових досліджень та з урахуванням тенденцій, що склалися на підприємстві та потенціалу підприємства було спрогнозовано

збільшення доходу від реалізації продукції ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» на 10 % в наступному році.

Формула розрахунку розміру резерву збільшення прибутку за рахунок зростання суми реалізації продукції наведена в додатку Е.

Резерв зростання прибутку за рахунок зміни обсягу реалізації продукції ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» дорівнює:

$$P_V = 39760 * 0,10 = 3976 \text{ тис. грн};$$

$$П = 8557 \text{ тис. грн};$$

$$V = 39760 \text{ тис. грн};$$

$$P_V^П = 3976 * 8557 / 30760 = 1106 \text{ тис. грн.}$$

Отже, збільшивши обсяг реалізації продукції на 10% підприємство ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» має можливість збільшити валовий прибуток на 1106 тис. грн.

Формула розрахунку резерву збільшення суми прибутку за рахунок зменшення собівартості продукції наведена в додатку Е.

Витрати підприємства на здійснення діяльності в цілому і по статтям за аналізований період представлені в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Склад витрат ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2019-2020 рр., тис. грн.

Показник	Рік		Відхилення (+,-) 2020/2019
	2019	2020	
Матеріальні затрати	921,00	981,00	60,00
Витрати на оплату праці	9625,00	10061,00	436,00
Відрахування на соціальні заходи	2075,00	2168,00	93,00
Амортизація	675,00	856,00	181,00
Інші операційні витрати	25387,00	28032,00	2645,00
Разом	38683,00	42098,00	3415,00

За даними таблиці 5.1 у складі витрат значний розмір мають інші операційні витрати та витрати на оплату праці, які за останній рік аналізу збільшилися. З метою співставлення витрат за статтями доцільно їх перерахувати на 1 гривню реалізованої продукції (табл. 5.2).

Таблиця 5.2 – Витрати на 1 гривню товарної продукції
«УКРМЕДПОСТАЧ»

ДП

Показник	Рік		Відхилення (+,-) 2020 р. / 2019 р.
	2019	2020	
Матеріальні затрати	0,024	0,025	0,001
Витрати на оплату праці	0,251	0,253	0,002
Відрахування на соціальні заходи	0,0542	0,0545	0,0003
Амортизація	0,018	0,022	0,004
Інші операційні витрати	0,663	0,705	0,042
Разом	1,010	1,059	0,048

Дані таблиці 5.2 свідчать, що існують резерви зменшення розміру собівартості продукції за рахунок всіх статей витрат, але найбільше відхилення мають інші операційні витрати. Отже, можливе зниження витрат на гривню реалізованої продукції дорівнює 0,048 грн.

Витрати на 1 грн. товарної продукції в 2020 році склали 1,059 грн. Зниження цієї суми на 0,048 дасть можливість підвищити розмір прибутку. Резерв збільшення прибутку складає

$$P_C^П = 0,048 * (39760 + 3976) = 2099 \text{ тис. грн.}$$

Загальна сума збільшення розміру прибутку за рахунок можливих резервів наведена в таблиці 5.3.

Таблиця 3.3 – Загальні резерви збільшення прибутку державного підприємства

Джерело резервів	Сума збільшення прибутку, тис. грн.
Збільшення об'єму продажів	1106
Зниження собівартості продукції	2099
Разом	3205

Отже, сума можливого збільшення отриманого валового прибутку дорівнює 3205 тис. грн.

Визначені резерви дозволять державному підприємству підвищити рівень ефективності діяльності, що дасть можливість ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» більш ефективно здійснювати господарську діяльність.

Наступним напрямом покращення фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» є управління ліквідністю підприємства. Так, за результатами аналізу фінансового стану у 2020 році ми визначили, що коефіцієнт абсолютної ліквідності мав розраховане значення 1,58, це значно більше від нормативного значення. Розраховане значення цього показника свідчить про те, що значна частина грошових коштів в структурі оборотних активів знаходиться на рахунках даного підприємства. Враховуючи те, що норматив за даним індикатором складає 0,2-0,25 здійснимо розрахунок розміру грошових коштів, який відповідає даному значенню – дана сума дорівнює 1009 тис. грн.

Різниця між обсягом реального обсягу грошових коштів у 2020 році та за нормативом складає 6978 тис. грн. Виходячи із проведених розрахунків можна зробити висновок, що протягом аналізованого періоду на підприємстві були гроші та їх еквіваленти, які не приносили додаткового доходу. За загально прийнятою економічною теорією, гроші завжди повинні працювати. Виходячи з цього твердження можемо зазначити, що протягом аналізованого періоду ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» мало можливість отримати додаткові кошти поклавши їх на депозитний рахунок у банку. Прогнозні суми грошових коштів за депозитними рахунками у різних банківських установах наведена в таблиці 5.4.

Дані таблиці свідчать, що найкращі умови за депозитними операціями є у Приватбанку. Тому ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» доцільно розмістити вільні кошти саме у даному банку (строком від 3-х місяців) та отримати додатковий дохід в обсязі 273,36 тис. грн. за 3 місяці. На нашу думку немає сенсу «класти» гроші до банку на більш довгий термін, адже можуть виникнути умови, за яких вони будуть необхідними.

Таблиця 5.4 – Прогнозні суми грошових коштів ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за депозитними рахунками

Банк	Рік			Можлива сума заробітку, тис. грн.
	2020		Вільні кошти, тис. грн. на 2020 рік	
	%	3 місяці		
Приватбанк	15,67	6978	7251,36	273,36
Укргазбанк	15,4	6978	7246,65	268,65
ПУМБ	15,55	6978	7249,27	271,27
Альфа-Банк	15,3	6978	7244,91	266,91
Ощадбанк	15,2	6978	7243,16	265,16
Укрексімбанк	14,9	6978	7237,93	259,93

Отже, підсумовуючи все вище перелічене, можна впевнено сказати, що за умови більш правильного використання наявних ресурсів на підприємстві та ефективної політики відносно розрахунків зі споживачами, дане підприємство може збільшувати свої доходи, тим самим покращуючи своє як економічне так і виробниче становище.

ВИСНОВКИ

Державні підприємства відіграють важливу роль у житті будь-якої країни. Умовно, їх необхідність можна поділити за двома напрямками: економічний та соціальний. Розглядаючи економічний напрям, можна сказати, що вони є одною зі складових формування доходів бюджету країни. Проте на нашу думку, більш вагоме значення є саме їх соціальний внесок. Перш за все, державні підприємства створюються з метою розвитку певних галузей, необхідних для задоволення соціальних потреб. Їх діяльність переважно зосереджена в сферах, де використання приватного капіталу неможливе або не є доцільним.

Ефективність діяльності державних підприємств в значному ступені залежать від їх фінансового стану, що характеризується комплексом показників, які відображають стан, розміщення та використання фінансових ресурсів. Тому важливим питанням в процесі функціонування державного підприємства є проведення комплексного аналізу його фінансового стану. На нашу думку КОФСДП це аналіз який проводиться за допомогою окремих груп показників, що дають можливість різносторонньо відобразити стан державного підприємства та його економічний потенціал.

Для здійснення КОФСДП застосовують певний ряд методів: трансформаційний, якісний, коефіцієнтний та інтегральний. Кожен з них має свої як позитивні так і негативні характеристики. На сьогоднішній день найбільш розповсюдженим є коефіцієнтний аналіз.

Дана кваліфікаційна робота була виконана на матеріалах ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», яке розпочало свою діяльність з 1990 року та засноване на власності держави, належить МОЗ. Основою діяльності ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» є господарсько-комерційна діяльність для досягнення соціальних та економічних результатів. До його основних предметів діяльності належить: забезпечення ЗОЗ усіма необхідними матеріальними та лікарськими засобами для безперервної роботи, перевозки лікарських засобів, зберігання

медичних препаратів, залучення іноземних інвестицій та багато інших завдань пов'язаних саме з медичною сферою.

Здійснивши КОФС ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» ми прийшли до таких висновків. Майно підприємства знаходиться у задовільному стані, підприємство є прибутковим, при цьому спостерігалися окремі проблемні питання з ліквідністю, фінансовою стійкістю. Показники ділової активності свідчать про недостатньо ефективне використання наявних ресурсів підприємства. Підприємство є відносно ліквідним, ділова активність є допустимою, окрім терміну погашення дебіторської заборгованості, яка з кожним роком досить сильно зменшується. На нашу думку це пов'язано перед усім з тим, що у 2020 році був спалах COVID-19, який у свою чергу спричинив зростання надходжень до ЗОЗ, тим самим зменшивши певні показники.

З метою проведення комплексної оцінки фінансового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» нами були розраховані інтегральні показники за окремими методиками, які надають узагальнюючу кількісну оцінку фінансовому стану суб'єкта господарювання (двухфакторна модель, моделі Терещенка та Таффлера і Тішоу). З розрахунків інтегральних показників, можемо впевнено сказати, що кризовий стан, даному підприємству, не загрожує.

З метою покращення роботи ДП «УКРМЕДПОСТАЧ», в кваліфікаційні роботі було проведено факторний аналіз за для виявлення внутрішніх резервів. Нами було визначено, що можливе збільшення суми прибутку за рахунок зменшення собівартості продукції. Також нами було проаналізовано, що за рахунок правильного управління ліквідністю підприємства, можливо отримати додаткові кошти у сумі 273,36 тис. грн., за рахунок вкладення вільних коштів на депозит у банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз ліквідності балансу підприємства на прикладі ПРАТ «Бондарівське» URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2018/35.pdf (дата звернення 06.05.2022)
2. Барзілінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 328 с.
3. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навчальний посібник Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
4. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. С.151-156.
5. Бондар О. В. Особливості визначення фінансових результатів та розподілу прибутку URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_2/230.pdf (дата звернення 25.05.2022).
6. Гостра В.В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Економіка і суспільство*. 2017. № 8. С. 219-223.
7. Грабовецький Б. Е. Економічний аналіз: навчальний посібник Київ: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
8. Державне підприємство «Укрмедпостач» МОЗ України офіційний сайт URL: <https://drump.com.ua/> (дата звернення 05.06.2022).
9. Дорошенко А.П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. Ефективна економіка URL: www.economy.nauka.com.ua<http://www.economy.nauka.com.ua/> (дата звернення 06.05.2022).
10. Іващенко Г.А. Технологія обробки економічної інформації: конспект лекцій. Харків: вид. ХНЕУ, 2012. 120 с.

11. Куліков П. М. Економіко-матиматичне моделювання фінансового стану підприємства: навчальний посібник. Харків: вид: «ІНЖЕК», 2012. 156 с.
12. Ладунка І.С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. *Вісник МДУ*. 2016. № 5. С. 185-188.
13. Литвин Б.М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: Хай-Тек Прес., 2013. 336 с.
14. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 302 с.
15. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: підручник. Київ: КНТУ, 2014. 536 с.
16. Олександренко І.В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства. Актуальні проблеми економіки URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2014_6_52 (дата звернення 24.05.2022).
17. Отенко І.П. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Харків: вид. ХНЕУ, 2012. 252 с.
18. Павленко О.І. Вдосконалення механізму діагностики стану підприємства. *Бізнес навігатор*. 2010. № 2 (19). С. 72-78.
19. Подольська О.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 309 с.
20. Сарапіна О.А. Системний аналіз фінансового стану підприємства: методика та напрямки вдосконалення. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2012. № 2. С. 47-58.
21. Сидоренко-Мельник Г.М. Організаційно-методичні засади фінансового моніторингу ділової активності підприємства. *Бізнес інформ*. 2013. № 11. С. 372-376.
22. Сич О.А. Дискримінантний аналіз і його застосування в прогнозуванні банкрутства. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2017. № 2(42). С. 333-339.
23. Терещенко О.О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки. *Економіка України*. 2013. № 8. С. 38-44.

24. Ткаченко І.П. Фінансовий аналіз: конспект лекцій для студентів усіх форм навчання URL: <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl92.pd> (дата звернення 18.06.2022).
25. Тринька Л.Я., Іванчук О.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ: Алетра, 2014. 768 с.
26. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник Київ: Знання, 2012. 815 с.
27. Управління грошовими потоками підприємства URL: <http://aeroband.ru/finansy-dengi-i-nalogi/upravlinnyahttp://aeroband.ru/finansy-dengi-i-nalogi/upravlinnya-groshovimi-potokami-pidpriyemstva.htmlgroshovimi-potokami-pidpriyemstva.htmlhttp://aeroband.ru/finansy-dengi-i-nalogi/upravlinnya-groshovimi-potokami-pidpriyemstva.html> (дата звернення 30.05.2022).
28. Фінансовий аналіз URL: <http://subject.com.ua/economic/analysis1/index.html> (дата звернення 21.05.2022)
29. Фінансовий аналіз Ч.2. Спеціальні методи фінансового аналізу / Сокольська Р.Б. та ін. Дніпро: НМетаАУ, 2016. 76 с.
30. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / за ред. І.О Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
31. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / І. П. Отенко, Г.Ф. Азаренко та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
32. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за ред. І.О. Школьник, В.М. Кремень. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 488 с.
33. Фінансовий стан суб'єктів господарювання та їх податкоспроможності URL: <http://www.vuzlib.su/upsg/7.htm> (дата звернення 30.05.2022)
34. Хотомлянський О.Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. *Фінанси України*. 2012. № 1. С. 111-117.
35. Шорохов М.Н. Особливості проведення діагностики фінансового стану підприємства. *Інноваційна економіка*. 2013. № 7. С. 51-57.

36. Юдін Н.А. Діагностика фінансового стану підприємства. *Інноваційна економіка*. 2010. № 3. С. 111-113.

ДОДАТОК Б

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТЬ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ

Таблиця Б.1 – Трактування поняття «фінансовий стан підприємства» за першим підходом

Автор	Визначення
Шеремет А.Д	Фінансовий стан підприємства характеризується складом і розміщенням засобів, структурою їх джерел, швидкістю обороту капіталу, здатністю підприємства вчасно і в повному обсязі погашати свої зобов'язання, а також іншими факторами [26].
Савицька Г.В.	Фінансовий стан – економічна категорія, що відображає стан капіталу у процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на фіксований момент часу [25].
Загородній А.Г	Фінансовий стан – це стан економічного суб'єкта, що характеризується наявністю фінансових ресурсів, забезпеченістю коштами, необхідними для підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами [24]
Крейніна М.Н.	Фінансовий стан – показник економічної діяльності підприємства, що характеризує його ділову активність і надійність [24].
Коробов М.Я.	Фінансовий стан – це складна, інтегрована багатьма показниками характеристика якості його діяльності; міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і рівень раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями [24].
Бланк І.Ю.	Фінансовий стан – фінансова позиція, яка є станом обсягу та структури активів, капіталу, а також основних фінансових результатів діяльності підприємства на певну дату [25].
Русак Н.А. та В.А.	Фінансовий стан підприємства – характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої, комерційної та інших видів діяльності підприємства, доцільністю і ефективністю їх розміщення та використання, фінансовими взаєминами з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю [24].

Таблиця Б.2 – Тракткування «фінансового стану підприємства» за другим підходом

Автор	Визначення
Поддєрьогін А.М.	Фінансовий стан підприємства – комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають, наявність розміщення і використання фінансових ресурсів [34].
Обущак Т.А.	Фінансовий стан підприємства – це сутнісна характеристика діяльності підприємства у певний період, що визначає реальну та потенційну можливість підприємства забезпечувати достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності та здатності ефективно здійснювати її у майбутньому [35].
Дем'яненко М.Я	Фінансовий стан підприємства – комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства; характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі кругообігу, здатність за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективно фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу [36].
Осмоловський В.В.	Фінансовий стан підприємства – комплексне поняття, характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої діяльності комерційних та інших суб'єктів господарювання, доцільністю й ефективністю їх розміщення і використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю [34].

Таблиця Б.3 – Тракткування визначення «комплексної оцінки підприємства»

Автор	Визначення
Хотомлянський О.Л.	Комплексну оцінку фінансового стану слід розуміти як систему показників, які всебічно відображають стан і розвиток діяльності суб'єкта господарювання; базується на синтезі окремих фінансових показників з наступним порівнянням одержаного комплексного показника з пороговим значенням, встановленим на основі діяльності підприємств з різним рівнем фінансового стану [10].
Баканов М.І.	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства є її характеристикою, отриманою в результаті комплексного дослідження, тобто одночасно та узгодженого вивчення сукупності показників, що відображають всі (або багато) аспектів господарських процесів і що містить узагальнюючі висновки про результати діяльності виробничого об'єкта на основі виявлення якісних ті кількісних відмінностей від бази порівняння [10].

Продовження таблиці Б.3

Автор	Визначення
Ізмайлова К.В.	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства являє собою аналіз, що передбачає визначення економічного потенціалу суб'єкта господарювання або, іншими словами, дає можливість забезпечити ідентифікацію його місця в економічному середовищі [10].
Тижненко Л.О.	Комплексний фінансовий аналіз як деталізований фінансовий аналіз, роль якого полягає у відстеженні спадних тенденцій у фінансово-господарській діяльності, попередженні входження підприємства в кризу, визначенні причин нестабільного фінансового стану підприємства [10].

ДОДАТОК В

ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ФОРМУЛИ РОЗРАХУНКУ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ

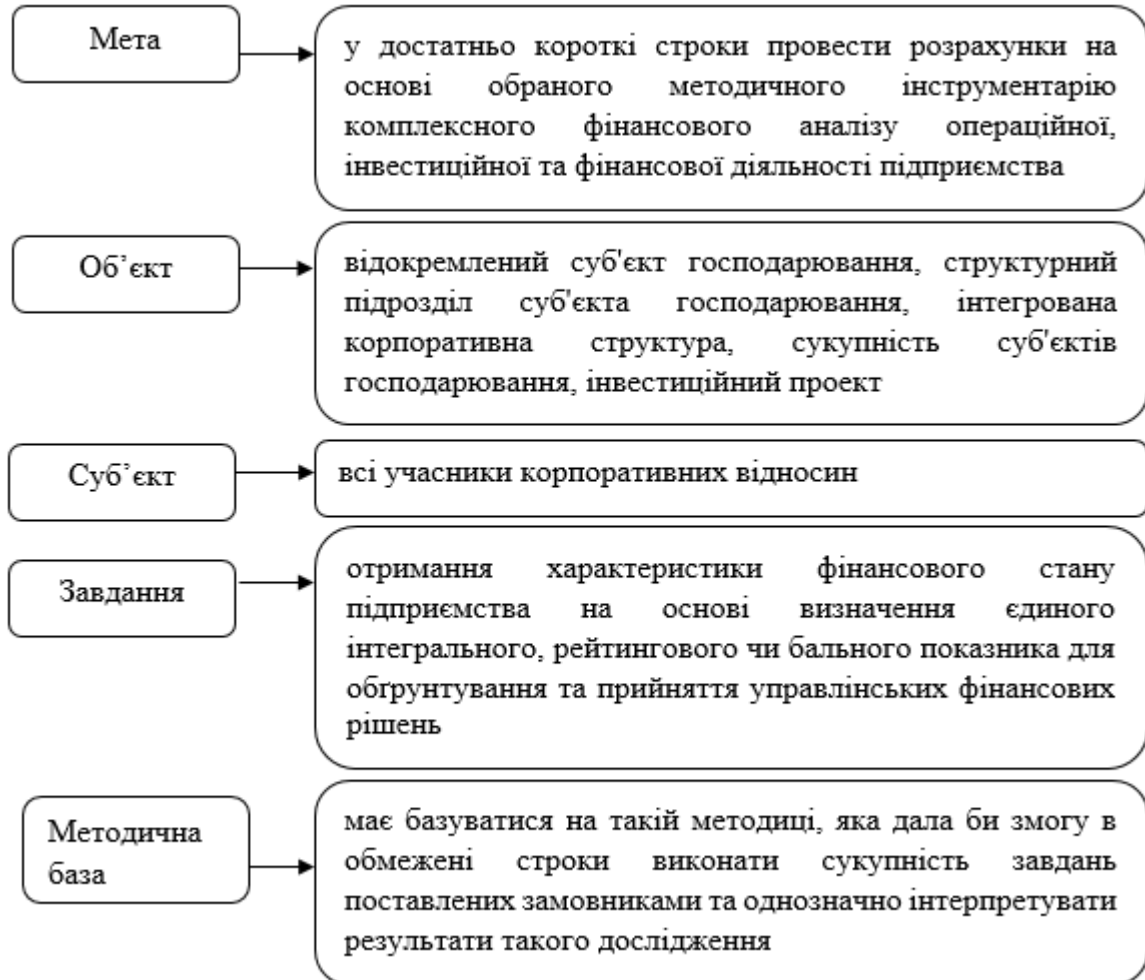

Рисунок В.1 – Елементи комплексного аналізу підприємства

Таблиця В.1 – Характеристика основних методів комплексної оцінки фінансового стану підприємства

Методи	Характеристика
Метод фінансових коефіцієнтів	Передбачає розрахунок певних показників, що характеризують фінансову стійкість, платоспроможність і ліквідність, рентабельність (прибутковість) діяльності, майновий стан та ділову активність. Склад і алгоритм розрахунку коефіцієнтів досить різноманітний і залежить від обраної методики, що затверджена нормативними документами або упорядкована певними науковцями
Оцінка фінансового стану з використанням абсолютних показників	Може бути використана для оцінки окремих сторін фінансового стану. Наприклад: - для характеристики рівня фінансової стійкості з боку прибутковості підприємства на основі використання результатів маржинального аналізу; - визначення типів фінансової стійкості за критерієм стабільності джерел покриття запасів.
Рейтингова оцінка	Полягає у класифікації підприємств за певними ознаками виходячи з фактичного рівня показників фінансового стану і рейтингу кожного показника. Перевагою є можливість ранжування ряду підприємств за обраною ознакою.
Бальна оцінка	Бальна оцінка полягає в проведенні аналізу фінансових коефіцієнтів шляхом порівняння отриманих значень із нормативними величинами і отриманні узагальнюючого показника, вираженого в балах. Спектр бальна оцінка при цьому передбачає використання «рознесення» цих значень за зонами віддаленості від оптимального значення.
Матрична оцінка	Базується на побудові матриці сукупності фінансових показників, яка перетворюється на матрицю стандартизованих коефіцієнтів. Надає змогу здійснювати порівняльну рейтингову оцінку за певними показниками. З іншого боку може використовуватися при складанні матричних балансів, балансів грошових надходжень і витрат.
Інтегральна оцінка	Результатом проведення оцінки є визначення інтегрального показника на основі застосування різноманітних методичних підходів. При цьому інтегральний показник може характеризувати як окремі складові, так і в цілому фінансовий стан підприємства.
Дискримінантні моделі	Дозволяють визначити вірогідність настання банкрутства на основі розробки (або використання) інтегральної моделі аналізу фінансового стану підприємства. Виділяють однофакторні (коефіцієнт Бівера, Вайбеля) та багатофакторні (модель Альтмана, Ліса, Таффлера, Спрінгейта, Терещенко, Савицької тощо) моделі.

Таблиця В.2 – Формули розрахунку майнового стану підприємства

Назва	Формула	Норма
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Сума нових основних фондів на початок року/сума основних фондів на кінець року*100	>0,1
Коефіцієнт вибуття основних засобів	Сума основних фондів, що вибувають у звітному періоді внаслідок старіння/сума основних фондів на початок періоду*100	>0,1
Коефіцієнт приросту вартості основних засобів	(вартість виведених основних виробничих засобів-вартість введених основних виробничих запасів)*100/балансова вартість основних виробничих запасів	>0
Коефіцієнт зносу основних засобів	Сума зносу*100/первісна вартість основних фондів	<0,5
Коефіцієнт придатності основних засобів	(Первісна вартість-знос)*100/первісна вартість	>0,5

Таблиця В.3 – Формули розрахунку основних показників ліквідності

Назва	Формула	Норма
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Поточні оборотні активи-запаси)/поточні короткострокові зобов'язання	>1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові активи підприємства+короткострокові фінансові вкладення)/поточні короткострокові зобов'язання	>0,2
Коефіцієнт покриття	(Оборотні активи+витрати майбутніх періодів)/(Поточні зобов'язання+доходи майбутніх періодів)	>2
Чистий оборотний капітал	Поточні активи-поточні зобов'язання	

Таблиця В.4 – Формули розрахунку показників ділової активності

Назва	Формула	Норма	Значення
Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід/середньорічна вартість активів	збільшення	Характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних ресурсів незалежно від джерел їх залучення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість реалізованої продукції/середньорічна кредиторська заборгованість	збільшення	Характеризує швидкість розрахунків із постачальниками і підрядниками та іншими суб'єктами – кредиторами, які обслуговують поточну діяльність підприємства в частині придбання
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід/середньорічна дебіторська заборгованість	збільшення	Дає можливість визначити, скільки разів упродовж аналізованого періоду обсяги надходжень від реалізації можуть умістити в собі середній залишок боргових прав
Термін погашення дебіторської заборгованості, днів	Тривалість періоду/коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	зменшення	Термін погашення дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості показує середній період погашення дебіторської та кредиторської заборгованості.
Термін погашення кредиторської заборгованості, днів	Тривалість періоду/коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	зменшення	
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Собівартість реалізованої продукції/середньорічна вартість матеріальних запасів	збільшення	Дорівнює числу разів поповнення запасів за 1 рік
Коефіцієнт оборотності основних засобів	Чистий дохід/середньорічна вартість основних засобів (первісна)	збільшення	Характеризує ефективність використання основних засобів
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід/середньорічна вартість власного капіталу	збільшення	Свідчить про ефективність використання власного капіталу

Таблиця В.5 – Формули розрахунку рентабельності

Назва	Формула	Норма, Характеристика
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток/середньорічна вартість активів	> 0, збільшення, характеризує ефективність використання активів підприємства
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток/середньорічна вартість власного капіталу	> 0, збільшення, характеризує ефективність вкладення коштів до даного підприємства
Рентабельність продукції	(Чистий дохід – собівартість реалізованої продукції)/собівартість реалізованої продукції	> 0, збільшення, дає можливість визначити, скільки підприємство отримує прибутку на 1 грн витрат

Таблиця В.6 – Формули розрахунку інтегральних показників

Назва	Формула	Норма, Характеристика
Двофакторна модель оцінювання ймовірності банкрутства	$Z = -0,3877 - 1,0736 k_1 + + 0,0579 k_2$; k_1 – коефіцієнт поточної ліквідності; k_2 – відношення позичкових коштів до пасивів	$Z < 0$ – банкрутство підприємству імовірно не загрожує; $Z > 0$ – імовірність банкрутства підприємства висока
Модель Тоффлера і Тішоу	$Z = 0,53 A + 0,13B + + 0,18C + 0,16D$; A = Операційний прибуток / Короткострокові зобов'язання; B = Обороти активи / Загальна сума зобов'язань; C = Короткострокові зобов'язання / Загальна вартість активів; D = Виручка від реалізації / Загальна вартість активів	$Z > 0,3$ – загроза банкрутства мінімальна, тобто підприємство фінансово стабільне; $Z < 0,2$ – підприємство переживає фінансову кризу і ймовірність банкрутства дуже висока
Модель Терещенка	$Z = 1,5x_1 + 0,08x_2 + 10x_3 + 5x_4 + 0,3x_5 + 0,1x_6$; x_1 – відношення грошових надходжень до зобов'язань; x_2 – відношення валюти балансу до зобов'язань; x_3 – відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів; x_4 – відношення прибутку до виручки; x_5 – відношення виробничих запасів до виручки; x_6 – відношення виручки до основного капіталу.	$0 < Z < 1$ – Існує загроза банкрутства $1 < Z < 2$ – Фінансова стійкість порушена $Z > 2$ – Банкрутство не загрожує

Таблиця В.7 – Порівняльна характеристика моделей визначення ймовірності настання банкрутства підприємства

Моделі	Переваги	Недоліки
Модель Ліса	Спрощеність розрахунків	Модель не пристосована до українських підприємств, створювалася з урахуванням західних особливостей розвитку
Модель Чессера	Дозволяє оцінити факт непогашення займу та інші умови	Обмежена кількість факторів, що обумовлює оцінку лише рейтингу позичальника
Модель Таффлера і Тішоу	Спрощеність розрахунків	Використовується лише для підприємств, що котирують свої акції на фондових біржах
Універсальна дискримінантна функція	Широка критеріальна шкала оцінювання, системний і комплексний підходи	Високий ступінь складності ухвалення рішення в умовах багатокритеріальності завдання. Інформативний характер розрахованих показників. Модель використовується лише підприємствами США та Європи
Модель Флумера	Широке охоплення показників, імовірність – 1 рік – 98 %, 2 роки – 81 %	Застосовується лише в банківській практиці й була створена з урахуванням специфіки західних країн, тому потрібна корекція національної валюти
Модель Спрінгейта	Точність близько 90 %	Створена для підприємств США і Канади щодо оцінювання кредитоспроможності підприємств
Показник платоспроможності Конана і Гольдера	Дозволяє виявити стратегічні проблеми підприємства	Застосовується лише відносно підприємств, що котирують свої акції на біржах. Обмежена у використанні щодо визначення фінансової стійкості
П'ятифакторна модель Альтмана	Спрощеність розрахунків і наявність послідовності аналізу	Використовується лише на великих підприємствах (АТ) США. Для вітчизняних підприємств ускладнюється розбіжностями бухгалтерського обліку, нерозвиненістю фондового ринку

ДОДАТОК Г
АКТИВА ТА ПАСИВИ ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Таблиця Г.1 – Склад і структура активів підприємства за ознакою ліквідності

Види активів	Рік					
	2018		2019		2020	
	тис. грн.	частка	тис. грн.	частка	тис. грн.	частка
Високоліквідні (А1)	8715	1,58%	6347	2,70%	7987	66,59%
Швидколіквідні (А2)	539440	97,85%	225926	96,24%	634	5,29%
Повільноліквідні (А3)	587	0,11%	268	0,11%	719	5,99%
Важколіквідні (А4)	2550	0,46%	2220	0,95%	2655	22,13%
Разом	551292	100,00%	234761	100,00%	11995	100,00%

Таблиця Г.2 – Склад і структура пасивів підприємства за терміновістю оплати

Види зобов'язань	Рік					
	2018		2019		2020	
	тис. грн.	частка	тис. грн.	частка	тис. грн.	частка
Найбільш термінові (П1)	4504	0,82%	2358	1,00%	4233	34,80%
Короткострокові (П2)	635	0,12%	915	0,39%	968	7,96%
Довгострокові (П3)	539140	97,79%	224587	95,66%	0	0,00%
Постійні (П4)	7026	1,27%	6918	2,95%	6964	57,25%
Разом	551305	100,00%	234778	100,00%	12165	100,00%

ДОДАТОК Д

АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ

Таблиця Д.1 – Показники майнового стану ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Показники	Норма	Рік			Зміна (+,-) за рік	
		2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Коефіцієнт оновлення основних засобів	>0,1	0,44	0,36	0,36	-0,08	-0,004
Коефіцієнт вибуття основних засобів	>0,1	-	-0,06	0,06	-	0,11
Коефіцієнт приросту вартості основних засобів	>0	-	2,50	3,10	-	0,60
Коефіцієнт зносу основних засобів	<0,5	0,55	0,63	0,63	0,08	0,004
Коефіцієнт придатності основних засобів	>0,5	0,44	0,36	0,36	-0,08	-0,004

Таблиця Д.2 – Показники ліквідності підприємства ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Показники	Нормативне значення	Рік			Відхилення 2020 р. до	
		2018	2019	2020	2018 р.	2019 р.
Коефіцієнт покриття	>2	106,78	71,05	1,85	-104,93	-69,20
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>1	106,67	70,97	1,71	-104,96	-69,26
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2	1,70	1,94	1,58	-0,11	-0,36
Чистий оборотний капітал		543616	229285	4309	-539307	-224976

Таблиця Д.3 – Розрахунок наявності ВОК ДП «УКРМЕДПОСТАЧ»

Показник	Рік			Відхилення за рік, тис .грн.	
	2018	2019	2020	2020/201 8	2020/201 9
I-й спосіб розрахунку					
1. Власний капітал, тис. грн.	7026	6918	6964	-62	46
2. Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	539140	224587	0	-539140	-224587
3. Необоротні активи, тис. грн.	2550	2220	2655	105	435
4. Наявність власних оборотних коштів, тис. грн.	543616	229285	4309	-539307	-224976
II-й спосіб розрахунку					
1. Оборотні активи, тис. грн.	548755	232558	9354	-539401	-223204
2. Поточні зобов'язання, тис. грн.	5139	3273	5045	-94	1772
3. Наявність власних оборотних коштів, тис. грн.	543616	229285	4309	-539307	-224976
Питома вага власних оборотних коштів у загальній сумі оборотних коштів, %	99,06	98,59	46,07	-53,00	-52,53

Таблиця Д.4 – Відносні показники фінансової стійкості ДП «УКРМЕДПОСТАЧ» за 2018-2020 рр.

Показники	Рік			Відхилення (+,-) 2020 р. / 2018 р.
	2018	2019	2020	
Коефіцієнт автономії	0,01	0,03	0,58	0,57
Коефіцієнт фінансової залежності	78,47	33,94	1,72	-76,74
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,99	0,99	0,58	-0,41
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,99	0,99	0,42	-0,57
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	0,01	0,02	0,46	0,45
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,64	0,68	0,62	-0,02

Таблиця Д.5 – Показники ділової активності

Показники ділової активності			
Показник	Рік		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт оборотності активів	0,04	0,09	0,32
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,81	6,61	7,50
Термін погашення кредиторської заборгованості, дн.	75	55	48
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,04	0,10	0,35
Термін погашення дебіторської заборгованості, дн.	8460	3648	1040
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	120,77	135,66	106,49
Коефіцієнт оборотності основних засобів	0,05	0,04	0,03
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,04	0,03	0,03

Таблиця Д.6 – Показники рентабельності

Показники	Рік			Відхилення за рік	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Рентабельність сукупних активів	0,0004	0,0006	0,0018	0,0015	0,0013
Рентабельність власного капіталу	0,0390	0,0335	0,0327	-0,0063	-0,0008
Валова рентабельність продажів	0,2891	0,2736	0,2152	-0,0739	-0,0584
Коефіцієнт рентабельності продукції	0,0128	0,0083	0,0073	-0,0055	-0,0010

ДОДАТОК Е
ФОРМУЛИ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ТА ДЛЯ
РОЗРАХУНКУ РЕЗЕРВІВ ЙОГО ЗБІЛЬШЕННЯ

Таблиця Е.1 – Формули факторного аналізу

Обсяг реалізації в натуральному вимірі	Валовий прибуток базисного періоду*(Собівартість реалізованої продукції звітного періоду/собівартість реалізованої продукції базисного періоду - 1)
Зміна структури реалізованої продукції	Валовий прибуток базисного періоду*(Чистий дохід від реалізації продукції звітного періоду/чистий дохід від реалізації базисного періоду – собівартість реалізованої продукції звітного періоду/собівартість реалізованої продукції базисного періоду)
Зміна рівня витрат на одну гривню реалізації продукції	Чистий дохід від реалізації звітного періоду*(собівартість реалізованої продукції базисного періоду* чистий дохід від реалізації базисного періоду – собівартість реалізації продукції звітного періоду/чистий дохід від реалізації звітного періоду)
Резерв зростання прибутку за рахунок зміни обсягу реалізації продукції	Потенційно можливе збільшення об'єму реалізованої продукції*фактичний прибуток від реалізації продукції/фактичний об'єм реалізованої продукції за період
Резерв збільшення прибутку	Потенційно можливе зниження витрат на гривню реалізованої продукції*(фактичний об'єм реалізованої продукції за період + можливе збільшення об'єму реалізованої продукції)